

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LI

Price 10 c.

PIRMADIENIS, MONDAY, GRUODIS, DECEMBER 18, 1967

Kaina 10 c.

Nr. 295

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: LUdlow 5-9500

NATO LANKSČIOJI STRATEGIJA

Siaurinio Atlanto santarvės (NATO) užsienio ir krašto apsaugos ministeriai praeitą savaitę posėdžiavo. Penkiolikos kraštų atstovai tarėsi ne dėl praėjusių metų, bet būdinių sąlygų pakitimo.

Santarvės pergyveno eilę tarpinių. Pradžioje ji užsimojo žymiai plačiau. Daugelis jos planų neįgyvendinti. Svarbiausias tikslas Europoje — išlaikyti taiką ir ją apginkluoti jos saugumui užtikrinti — iki šiol nerado visuotinio sutarimo.

Europos valstybės praeityje neįgyvendino apsiginklavimo planų. Šiais metais JAV pradėjo mažinti savo įgulas Europoje. Washingtonas skatina Europos sostines didinti išlaidas gynybos reikalams. Santarvės kraštai dažnai nesutarė ne tik dėl strategijos, bet ir karinės politikos Europoje. Tarpusavio ginčas Prancūzija vertė atsukti savo dalinius iš santarvės žinios. Ji teliko neveiklūs santarvės narių. Jos pasitraukimas žymiai pasunkina Europos gynybą.

Sovietai puola

Sį rudenį Sovietai darė eilę neįprastų žygių, turėjusių ryšį su Europos saugumu. Pasinaudoję įtampa Artimuose Rytuose jie stiprina karo laivyną Viduržemio jūroje. Ivalios paskirties karo laivai atlieka tyrimus susipažinti su sąlygomis. Šiuo žygiu jie verčia santarvę susirūpinti Viduržemio jūros gynybą.

Maskvos siūlymas Federalinei Vokietijai pasitraukti iš vakarinio Berlyno ir pripažinti jos rytines sienas liečia ir santarvę.

Maskva, prieš pat santarvės susirinkimą, gruodžio 8 d. pasiuntė raštus didžiosioms valstybėms, kaltinančioms Federalinę Vokietiją ieškojimu progos kariniam atkiriui.

Siaurinio Atlanto santarvė galėjo užmerkti akis Federalinės Vokietijos puolimui, nes jis ne naujas reikalas, bet ji negali ranka numoti į Sovietų įsigalėjimą Viduržemio jūroje.

Lanksčioji santarvės strategija

Šiame santarvės pasitarime padaryti nauji postūliai. JAV atstovas pasiūlė atsakyti John Foster Dulles visuotinės branduolinio branduolinio atkiričio strategijos. Ją pakeitė nauja, lanksčioji strategija, kurios kūrėjas yra Belgijos užsienio reikalų ministeris Pierre Harmelis. Jis savo siūlymą pateikė prieš metus, tačiau terado pritarimą šiais metais, nes JAV krašto apsaugos sekretorius R. McNamara jau nedalyvavo posėdžiuose. P. Harmelis siūlo santarvę atidžiau sekti karinius bei politinius pakitimus ir jiems prisitaikinti.



NATO sąjungininkų ginkluotų pajėgų vadas Europoje gen. Lemnitzer su gen. de Gaulle — dar tuo metu, kai Prancūzija nebuvo iš savo žemės pašalinusi NATO būstinės.

Santarvės generalinio sekretoriaus pavaduotojas Arthur Hockaday šiais žodžiais aptarė lanksčiąją strategiją: "Naujoji strategija naudosis visais ginklais: įprastiniais ir branduoliniais. Priešas nežinos kokio atkiričio sulauks iš santarvės. Jos esmė remtis ne kai kuriais, bet visais turimais ginklais".

Santarvės planai

Santarvės pasitarimuose, gruodžio 11-14 d. buvo paliesta daugelis šaltinių klausimų. Kiekvienas kraštas nepamiršo savo būdų. Dean Rusk plačiai aptarė Vietnamo karą, neturintį tiesio ginio sauto su Europos saugumu. Šiame pasitarime išvengta įtampos, kurią praėjusiais metais buvo sukėlęs McNamara. Kaikuriuos klaidos išlygintos.

Pasitarime paliesti ir būdai tai kai Europoje išlaikyti. JAV atstovai kėlė reikalą kraštams nusiginkluoti, branduolinius ginklus varžyti ar bent siekti karinio pajėgumo sumažinimo, nors šie klausimai ne lengvai įgyvendinami.

Nutarimų nedaug. Svarbus lanksčiosios strategijos nutarimas, santarvės penkmečio apsiginklavimo planas, įkūrimas santarvės naikintųjų laivyno ir leidimas mažoms valstybėms dalyvauti branduolinės komisijos veikloje.

Santarvės pritarimas 1968-1972 m. apsiginklavimo planui rodo, kad po dvidešimtmčio ryžto ir klaidžiojimų ji toliau tęs savo veiklą. 1969 m. santarvės nariai gali iš jos pasitraukti.

Siaurinio Atlanto santarvė ir toliau turės tęsti darbą, nes Amerikos saugumas pareina nuo laisvos Europos, o jos laisvei ginti būtini JAV šarvai.

G. Galva

Vokietis — NATO V. Europos dalinių vadas. Vak. Vokietijos leit. gen. Juergen Benneke paskirtas vyriausiuoju Vid. Europos karo dalinių NATO vadu. Jis pradės eiti pareigas kitų metų balandžio 1 d. Ligšioliniu vadu taip pat buvo vokietis gen. grovas von Kielmansegg.

Vatikano misija Maskvoje

VATIKANAS. — Vatikano žiniomis, popiežius Paulius VI pasiuntė asmenišką laišką Rusų stačiatikių patriarchui. Laiške pareikšta viltis, kad tarp Romos katalikų Bažnyčios ir Rusų stačiatikių būsianti pasiekiama vienybė.

VATIKANAS. — Šeštadienį paskelbta, kad penkių asmenų delegacijos lankymasis Maskvoje prisidės prie "broliško ryšio" su Stačiatikių Bažnyčia Sovietų Sąjungoje užmezgimo. A. Press žiniomis, tas lankymasis reikšmingas "reikšmingą žingsnį" prieš popiežiaus Pauliaus VI apsilankymą Sovietų Sąjungoje.

Misijai Maskvoje vadovavo vyskupas John Willebrandts, Vatikano Krikščioniškosios Vienybės sekretorius. Maskvoje dar liko, be Willebrandts, jo pavaduotojas kun. John Long, JAV jėzuitas.

VATIKANAS. — Vakar popiežius Paulius VI vėl laimino šv. Petro aikštėje susirinkusias minias. Kalbėdamas į tikinčiuosius, jis su rūpesčiu priminė pasaulį vykdomą ginklavimosi karštligę.

Vėl bombos į Hanojų

SAIGONAS. — JAV aviacija sekmadienį ketvirtą kartą iš eilės, pagerėjusiu oru pasinaudodama, puolė Hanojus ir Haiphongą uosto sritis. Puolimų metu nukentėjo tiltai, geležinkelio ruožai ir kiti taikiniai. Lakūnai pranešė, kad kelias savaites, kurių metu nebuvo oro puolimų priešas blogu oru naudodamasis sustiprino savo gynybą. Šalia priešlėktuvinės apsaugos, pastebėta žymesnė M1D-21 naikintuvų veikla.

Sausumoje kovos vyko netoli Kambodijos sienos, be to, netoli Saigono.

Alžirijoje numalšintas sąmokslas

ALŽIRAS. — Prezidentui Houari Boumedienne ištikimi kariniai daliniai numalšino kai kurių karinių dalinių prieš režimą nukreiptą perversmą. Jam vadovavęs buvęs armijos štabo viršininkas pulk. Zbiri. Pranešama apie susidūrimus ir kelias aukas. Alžirijos įstaigos pranešė, kad sąmokslą finansavo užsienio žvalgybos įstaigos. Krašte esą ramu.

Svastikos ir priešamerikiniai šūktai atsirado ant JAV konsulato pastato sienų Bremeno mieste, Vokietijoje.

CARACAS, Venucuela. — Trys seserys pasiekė bendrai 285 m. amžiaus. Vienos amžius — 107 m., antros — 96 ir trečios — 82 m. Visos trys jaučiasi gerai ir nė viena jų nevaržoma akinių.

JAV spaudoj apie pašto ženklą Lietuvai

Milijoninio tiražo dienraštis apie lietuvių lankymąsi pas viceprezidentą — Priminė JAV-bių nusistatymą nepripažinti Baltijos valstybių pavergimo — Pašto ženklo išleidimas atitiktų Washingtono nusistatymą.

CHICAGO. — Lietuvių delegacijos apsilankymas, gruodžio 6 d. pas JAV viceprezidentą H. H. Humphrey randa atgarsio amerikiečių spaudoje. Plačiai skaitomas, milijoninio tiražo Chicago dienraštis "Sun-Times" vakar, gruodžio 17 d. laidojo paskelbtą vedamąjį "JAV pašto ženklas Lietuvai".

Priminė lietuvių delegacijos apsilankymo tikslą

Dienraštis priminė, kad Antano J. Rudžio vadovaujama delegacija lankėsi pas viceprezidentą prašydama, kad pagerbamas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 50-ąją sukaktį, JAV išleistų jai paminėti pašto ženklą. Esą, panašus ženklas jau buvo išleistas spalio m., kai

paminėta Suomijos nepriklausomybės 50 m. sukaktis.

Patvirtintas Baltijos pavergimo nepripažinimas

Toliau "Sun-Times" nurodo, kad šalia Suomijos, visos trys Baltijos valstybės po 1917 m. atgavo nepriklausomybę. Šiandien Suomija yra nepriklausoma, bet Baltijos kraštai žemėlapiuose žymimi jau kaip Sovietų Sąjungos dalys.

Tačiau, ir žemėlapių nepaisant, pabrėžia dienraštis, JAV niekuomet nėra Baltijos valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą pripažinusios. Humphrey tai patvirtino lietuvių delegacijai, pastebėdamas, kad JAV ir toliau palaikysiančios Baltijos kraštų išlaisvinimo bylą.

Mažoji istorija

Du kart pakitusi prancūzų politika

Prancūzija vėl aktyviai sugrįžo į Vid. Rytų erdvę, atnaujindama ginklų pardavinėjimą arabams. Izraelis iš to biznio bus išjungtas, nors jo vienas lėktuvų užsakymas jau prieš birželio karą buvo apmokėtas. Izraelis iššol negavo nė lėktuvų nė pinigų. Prancūzai skuba su ginklų prekyba ir erdvę, nes ten nebėliu jai varžovo — JAV ginklų davimą nutraukė Izraelio-Arabų karui prasidėjus ir neketina jo atnaujinti iki taikos galimybės neišaiškės.

Arabai labai susidomėję prancūzų Miradžais (toks lėktuvo vardas), kuriais skraidydami Izraelio lakūnai birželio 6 rytą sunaikino jų lėktuvus. Bet čia tikrai viską lėmė ne tiek lėktuvai, kiek Izraelio karo vedimo taktika ir lakūnai. Kai Paryžiaus spauda pasmerkė susitarimą dėl ginklų pardavimo Irakui, tai buvo paaiškinta, jog ginklai nebus pariduodami nė Egiptui, nė Sirijai, nė Jordanui, nė Izraeliui, nes jie šešių dienų karo dalyviai.

Prancūzai į Vid. Rytus su kultūrine, politine įtaka

Ir žinant, kad toks Paryžiaus elgesys bus daug kur smerkiamas, prancūzai visgi nesivarždami paaiškino, kad to reikalauja Prancūzijos ūkiniai ir politiniai interesai. Jau senokai žinoma, kad Paryžius nori gauti Irakės naftos koncesijas. Atrodo, kad šį kartą Prancūzijai pasiseks. Ji turi jau ten kaikurią dalį kartu su JAV ir britų kapitalais, bet de Gaulle prancūziškai didybei to neužteko. Ta pati didybė reikalauja, kad Prancūzija grįžtų į Vid. Rytų erdvę su savo kultūrine ir politine įtaka, kuriai kelias ir rengiamas susitarimais su Iraku.

Taigi per pusmetį Paryžiaus politika Art. Rytuose pasikeitė dukart. Birželio karui prasidėjus, ir Prancūzija prisidėjo prie ginklų siuntimo sulaukymo, JT nepaprastoje sesijoje nepalaikė Sovietų rezoliucijos, kad Izraelis būtų skelbiamas agresoriumi ir apmokėtų arabams nuostolius. Dabar vėl kita daina: anadien prez. de Gaulle jau skelbė Izraelį esant agresoriumi, vėliau gi atsirado žinia, kad arabai gaus jos ginklų. Kažkur kažkas paklydo, ir tai gali pasibaigti nelaimė.

Daugiau stebėtojų Suez kanalo abiejose pusėse

Izraelis ir Egiptas sutiko, kad

Pašto ženklas atitiktų JAV nusistatymą

Baigdamas vedamąjį, dienraštis nurodo: "išleidus Lietuvai pagerbti pašto ženklą, tai gal suerzintų Maskvą ir sukeltų diplomatinių sunkumų, bet tai atitiktų oficialų JAV nusistatymą. Tai būtų aiškus įrodymas pasauliui Amerikos puoselėjamų viličių, kad, eventualiai, komunistų užimtos valstybės susilauks laisvą išrinktų vyriausybę."

"Raisto" autorius Sinclair pas Johnsoną

WASHINGTONAS. — Kongresas gruodžio 15 d. baigė savo sesiją ir išsiskirstė atostogų iki kitų metų sausio 15 d.

Penktadienį, prezidentui pasirašant priimtą mėsos priežiūros įstatymą, dalyvavo ir žinomas rašytojas 98 m. amž. Upton Sinclair. 1906 m. paskelbta jo knyga "The Jungle", — apie skurdžias sąlygas Chicago skerdyklose — buvusi paskatu susirūpinti geresnėmis sąlygomis mėsos pramonėje. Knygoje buvo palietas Chicago lietuvių darbininkų gyvenimas.

WASHINGTON. — Prezidentas Johnson užvakar pasirašė įstatymą, kuriuo pakeliami atlyginimai federaliniams valdininkams ir pašto tarifai. Atlyginimai galioja nuo spalio 1 d. — numatoma, kad papildomi mokesčiai bus išmokėti dar prieš Kalėdas.

Už paprastų laišku ženklus nuo sausio 7 d. teks mokėti po 6 ct. (iki šiol — 5 ct.), už oro pašto laiškus — po 10 ct. (buvo 8 ct.), už atvirukus — po 5 ct. (buvo 4 ct.).

Rumunų-sovietų pasitarimai neišlygino lūžio

MASKVA. — Gruodžio 15 d. Maskvoje baigti rumunų-sovietų pasitarimai. Rumunijos delegacija su Ceausescu priešaky jau grįžo į Bukareštą.

Pranešama kad pasitarimai neatnešė vaisių ir paskelbtas komunikatas buvęs pats "šalčiausias" su kitais palyginus. Manoma, kad Maskvoje nepavyko susitarti dėl visos eilės klausimų.

BELGRADAS. — Jugoslavų advokatas V. Veljkovic nutestis trijų metų kalėjimo bausmę, nes jis skatinęs rinkikus nebalsouoti už partijos parinktus kandidatus. Oficialiai jis nutestas už "priešiškos propagandos" skleidimą.

Tuo tarpu Vakarų valstybės neskuba pripažinti pulkininko vadovaujamos vyriausybės. Svarbieji Vakarų kraštai, priešingai, režimui davė antausį, buvę pakviesti, nesutikdami susitikti su Papadopoulos. Tie kraštai, tai JAV, Anglija, Prancūzija. Vak. Vokietija ir Italija.

CAPE TOWN, P. Afrika. — Vakar paskelbta apie Vaškanskio, "žmogaus su svetimais širdimi" ligą — uždegimas palietęs vieną plautį. Gydytojų žiniomis, susirgimas esąs ne grėsmingas ir jį tikimasi per dieną, kitą nugaltėti.

Spaudoje

Dauguma prieš Amerikos pasitraukimą iš Vietnamo

"Chicago Tribune" savo vedamajame taip pat smerkia riaušes, demonstracijas ir pasitebi, kad jos su patriotizmu neturinčios nieko bendro.

Blogiau tai, kad visa tai randa atgarsį pasaulyje, pažeidžia kariaujančių vyrų moralę ir teikia įspūdžio, kad amerikiečiams trūksta valios bei ryžto laikytis savo pasižadėjimų.

Tačiau visi apklausinėjimai krašte yra parodė, kad amerikiečių dauguma nepritaria Amerikos pasitraukimui iš Vietnamo.

SUGLAUSTAI

Savaitgalio nelaimės

MELBOURNE. — Vakar pietus nuo Melbourne paskendo Australijos min. pirmininkas Harold Holt, 59 m. amž. Jis min. pirmininku buvo nuo 1966 m. sausio m.

POINT PLEASANT, W. Virginija. — Sugriuvus tiltui virš Ohio upės šeštadienį į upę nugarmėjo apie 70 automobilių bei sunkvežimių. Pradžioje rasta aštuoni lavonai, prisibijoma, kad žuvusiųjų skaičius gali siekti iki 80.

Sniegas, pūgos, šalčiai

Sniegas, šalčiai, pūgos palietė 23 JAV valstijas. Nuo sniego, pūgų ypač nukentėjo Texas ir Nauj. Meksikos valstijos. Žuvusiųjų buvo 29, iš jų 18 — Texas valst. Sniegas iškrito nuo Kalifornijos iki Dakotos. Amerikos vidury blogas oras — su pūgomis, sniegu siekia Iowa ir Nebraskos valstijas. Vakar palijus ir orai atšalus ypatingai pasunkėjo susisiektimas Ohio

CAPE TOWN. — Pietų Afrikoje gruodžio 3 d. (ne gruodžio 2, kaip klaidingai pranešta) įvykdyta istorinė širdies perkėlimo operacija nebuvo nufotografuota. Dabar paaiškėjo, kad gydytojai apie tai pamiršę. Neseniai JAV žurnalai ir televizija už nuotraukas buvo pasiūlę milijoną dolerių ir tą sumą buvo imanoma panaudoti tyrinėjimams.

KALENDORIUS

Gruodžio 18 d.: šv. Gracijonas, šv. Samtana, Girdvilas, Elvilė. Gruodžio 19 d.: šv. Nemezijus, šv. Fausta, Gerdvilis, Rimantė.

O R A S

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien debesuota, galimas lietus, temp. apie 40 l. F., ryt — be didesnių pakitimų.

Saulė teka 7:13, leidžias 4:21.



Stiprieji Graikijos valdžios vyrai: vidury min. pirmininku pasiskelbęs pulk. George Papadopoulos, kairėje brig. gen. S. Patakos — vicepirmininkas ir vidaus reik. ministeris ir brig. gen. N. Makarezos — koordinavimo ministeris (dešinėje). JAV vyriausybė susilaukė pripažinti diktatūrinį režimą.



Po nepavykusio perversmo į Romą atvykę karalius Konstantinas su savo žmona, Danijos karaliaus dukra.

KANADOS KONFEDERACIJĄ

Šiuo metu Kanados valdžia turi daug ir tikrai didelių rūpesčių. Nėra pasaulyje valstybės, kurios valdžia gyventų be rūpesčių. Bet kai jie nėra susiję su priešų agresijos ar krašto skilimo problemomis, visi kiti rūpesčiai palyginti yra menki, kasdieniški, vienaip ar kitaip išsprendžiami, neišgyvenant aštrios krizės.

Yra baimės, kad kanadiečių rūpesčiai darosi ne be kasdieniškais. Ten, Kanadoje, esama ne tik tendencijos, bet ir stipraus sąjūdžio suardyti konfederaciją, kuri sėkmingai gyvavo bei veikė visą šimtmetį. Ten rimtai yra keliamas klausimas, ar Kanadai pavyks išlaikyti konfederaciją, ar ji suskils į dvi Kanadas?

Kanada yra artima ir gera bei draugiška Jungtinių Valstybių kaimynė. Todėl jos rūpesčiai kelia rimtą susidomėjimą ir amerikiečiuose, kuriems nėra ir nebus visvien, ar Kanada pasiliks vieninga bei viena valstybė, ar jis suskils į dvi ar net tris.

Kaip dabar atrodo. Kanada galėtų suskilti į dvi — į anglišką ir prancūzišką kalbančią dalis. Nėra abejonės, kad ir Jungtinių Valstybių yra, bent turi būti didelis susirūpinimas išlaikyti savo kaimyną vienoje konfederacijoje. Susiskaldžiusi ji būtų nepalyginti silpnesnė. Ją greičiau paveiktų šių laikų didysis maras — komunizmas. Ten galėtų atsirasti nauja Sovietų Rusijos kariuomenė, kokia šiandien yra Kuboje. O tai būtų pavojinga. Turint tai galvoje, Jungtinių Valstybių vyriausybė, žinoma, nesiskaldys ir Kanados vidaus reikalus, turėtų viską, kas galima, padaryti, kad išlaikytų tą kraštą tokiu, koks jis buvo visą šimtmetį.

Dvi Kanados stipriai atsilieptų ir abiejų kraštų ekonominei gyvenimui. Gal labiausiai atsilieptų į Kanadą. Bet paveiktų ir į Jungtines Valstybes. Kanadoje yra daug gamtos turty, kuriais pasinaudoja JAV pramonė, iš ko turi naudą ir kanadiečiai. Yra ir kitų sričių, kurios sudaro galimybes abiem šalim naudotis ir bendradarbiauti, palaikant visai patenkinantį ekonominį lygį. Kanadai susiskaldžiusi keltas valstybes, daug tų galimybių automatiškai atkristų. Daug dalykų atkristų ir kultūriniam bei socialiniam, o net ir gynybos bendradarbiavime.

Jei iš tikro prancūziškai kalbančioji Kanados dalis atkristų, tai galėtų amerikiečių — kanadiečių ligišolį artimą bendradarbiavimą nutraukti. Atrodo, kad to labai nori ir to siekia dabartinis Prancūzijos prezidentas Charles de Gaulle, kuris, besilankydamas šią vasarą

Montrealyje vykusioje pasaulinėje parodoje, prasižengdamas su visomis iš seno nusistovėjusiomis tarptautinėmis diplomatijos taisyklėmis, atvirai kurstė kanadiečius parncūzus atsiskirti nuo angliška kalbančių ir sukurti savo atskirą valstybę. Tą kurstymą jis padarė keliuose savo viešose kalbose ir privačiai besikalbėdamas. Tą kurstymą jis veda ir iš Paryžiaus.

Bet de Gaulle nieko naujo nepasakė, kalbėdamas kanadiečiams apie Quebeco provincijos nepriklausomybę. Šis klausimas jau iš seniau buvo gyvas ir keliamas. De Gaulle tik panūdavo panaudoti savo demagogiškus sugebėjimus pakurstyti ir reikalą labiau susieti su Prancūzija, kad provincijai atskilus nuo anglosaksų pasaulio, galėtų išnaudoti savo interesus.

Atrodo, kad Kanados dabartinė valdžia, kuri buvo skaudžiai užgauta de Gaulle netaktais ir kurstymais, nelaukdamas krizės didesnio paastrėjimo, planuoja susiskaldymui užbėgti už akių. Pirmas žingsnis būtų pripažinti anglų ir prancūzų kalboms lygias teises — laikyti jas abi valstybinėmis kalbomis. Tai galėtų bent šiek tiek paveikti ir separatistus prancūzus.

Yra teigimų, kad, jei Quebeco provincija pasitrauktų, ir britų Columbia nueitų savais keliais, vadinasi, arčiau prisiliėtų prie Britanijos. Kai kurie kanadiečiai galvoja, kad, jei jau būtų reikalingas skaldytis, angliškoji dalis būtų laimingesnė, galėdama sudaryti kokią nors vienybę bei uniją su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis. Esą, būtų geresnis ekonominis išsiskaidymas ir saugiau, negu pasilikti mažytę valstybę, kuriai visada grėsytų pavojai netekti laisvės ir nepriklausomybės. Šitaip keliai klausimai gal atidarys Quebeco provincijos separatistų vadų akis, kad susiskaldymas ir pačiam Quebecui būtų nenaudingas, net stipriai pavojingas.

Kanadoje gyvena ir lietuvių didokas skaičius. Jų esama beveik visose provincijose. Daug yra ir Quebeco. Tektų manyti, kad ir lietuviams tiek ekonominiais, tiek socialiniais bei tautiniais išsiskaidymais būtų daug geriau, jei Kanada pasilikty konfederacija. Kitu atveju jie būtų atskirti vieni nuo kitų valstybinėmis sienomis ir tai trukdytų jų susisiekimą ir bendrą lietuvišką veiklą. Ir iš viso reikia linkėti, kad separatistų pastangos Kanadoje pasilikty tuščios, kad jie savo žalingo valstybei tikslo nepasiektų.

Spaudoj ir gyvenime

AR LENINO ADORAVIMAS SVARBIAU KAIP LIETUVOS VAIKAS?

Vievyje daug rūpesčių sukelia stoka vietų vaikų darželyje. Okupantų kontroleje Vilniuje leidžiama "Tiesa" Nr. 265 lapkr. 14 d. rašo: "Ji voka buvo įdėti du laišukai: dvi motinos prašė padėti. Rugsėjį pabaigoje Vievio vykdymo komiteto komisija nutarė priimti jų vaikus į lopšėlį, o spalio pradžioje jau pats vykdomasis komitetas tą nutarimą pakeitė, ir motinos pasijuto nusiskaudusios."

Viena iš tų motinų — mokytoja, kuri nori padėti savo auklėtinams dar pasilikdama po pamokų ir pamokydama atsilikusius ar lavindama vaikus tautiniuose šokiuose; be to — ji siekia dar savas studijas pagilinti.

Kita motina net atsisakė pelninimo darbo, perėjo dirbti prie vaikų, kad priimtų ir jos vaikai. Bet dabar atsirado dar vienas jos kūdikis ir su tuo jau ji neįtelpa į vaikų lopšėlį.

Reikia jį plėsti ir tam atsiranda

patalpos: "Štai į naują pastatą persikėlė ir kai kurios transportininkų įstaigos. Namas, liekantis Vilniaus gatvėje, labai tiktų lopšėliui. Ir būtų tos trisdešimt vietų."

Ne, — prieštarauja L. Kanapka, — transportininkai norės ten išplėsti raudonąjį kampelį... Mes negalim atimti raudonąjį kampelį..."

Argi Lenino adoravimas raudona jame kampelyje svarbiau kaip lietuvių vaikai Vievyje?

Toliau straipsnyje rašoma, kad Vievio miestas, ir tai ne jis vienas, "auga. Jis laukia iš žinybų ir butų, ir patalpų lopšėliams bei darželiams, miestai turi vis dažniau užmiršti savo senuosius gyventojus ir senąsias reikmes, ir daugiau priklausyti nuo žinybų, kurių centrai daugiausia Vilniuje, o kartais ir toliau, kurios visų pirma rūpinasi savais interesais..."

Teisingai. Lietuvos gyvenimas priklauso nuo Maskvos, o ji rūpinasi savais interesais.



Šie jauni komunistų kariai paimti Vietname 65 mylios nuo Saigono. Komunistai norėdami laimėti karą ir tikėdami, kad jiems tai padės Amerikoje protestuojantieji visokie neatsakingi ar raudoni asmenys ir politikai, grūdą į frontą visai vaikus. Žurnalistų nuomone, tai primena Hitlerio laikus, kada į frontą irgi buvo siunčiami vaikai.

RUSAI PADAUŽOS LIETUVOJE

Girti rusai užpildinėja praeivius

JURGIS VETRA

Rusų miestuose šiame pokaryje ėmė siausti padaužos, kuriuos kompartijos spaudoje vadiną chuliganais. Šis žodis kilęs iš pavardės airio Hooligan, Londono valkatos. Jo sąvoka neaiški. Juo galima vadinti įgėrusį triukšmadarį, bet ne retai ir žmogžudį.

Ne iš gero Sovietų aukščiausios tarybos prezidentas 1966. VII.26 paskelbė įsaką kovoti prieš padaužas. Lietuvoje jų skaičius sumažėjo, tačiau jie tebisiaučia Klaipėdoje.

Rusas puola rusus

Klaipėdos miesto valstybės gynybas A. Novikovas, nepajėgęs įsako straipsniais rusų padaužų sudrausminti spaudoje, kreipėsi į visuomenę rusams padaužoms suvaldyti (Tiesa, XII.2, Ns 280). Valstybės gynybas rašo lietuviškoje spaudoje, norėdamas parodyti, kaip rusai gina rusus:

"Laivų projektavimo instituto Klaipėdos skyriaus elektros žūklės laboratorijos darbuotojai J. Grišanas, M. Sorokinas, L. Nikulinas ir M. Jacenas darbe metu sugalvojo išgerti. Išgėrę pasidarė drąsūs ir energingi. Pavakarių jie kibo prie merginų, skubančių persikelti keltu iš Smiltynės į Klaipėdą. Kada polittechnikumo mok

čia cituojamas straipsnis "Tiesoje" užvardytas: "Kuo nusikalto Vievio vaikai?" Galima atsakyti — niekuo nusikalto, kaip ir visa rusų paversta lietuvių tauta.

J. Žvilb.

sleiviai merginas užstojo, ėmė gėdinti girtus vyrus, chuliganai juos išplūdo ir apmušė.

Ši negražų įvykį matę žmonės irgi netylėjo ir chuliganus griežtai perspėjo. Įsisiutėję Grišanas ir Sorokinas juos taip pat sumušė.

Žmonių ryžtingumo dėka chuliganai buvo sulaikyti ir atgabenti į milicijos skyrių. Jiems iškelta baudžiamoji byla.

Mes dar neretai susiduriame ir su tokiais atvejais, kai chuliganai užtariai, kai už juos liejamos gaudžios asaros, kai juos mėginama paversti nekalčiausiais avinėliais. Grįžkime prie jau papasakoto atsitikimo. Mes kreipėmės į darbovietę, kur dirbo chuliganai. Ten jų pasmerkimo nesulaukėm. Skyriaus darbuotojai (čia dauguma turi aukštąjį ar specialųjį vidurinį išsilavinimą) stebisi, kaip galėjo atsitikti, kad jų geri bendradarbiai taip grubiai pažeidė viešąją tvarką ir privalės atsakyti už savo veiksmus. Jie net priekaištavo mums. Girdi, kam sudarinėti bylą.

Mano rankose skyriaus kolektyvo susirinkimo, kuriame buvo apsvaistyti nusikaltusieji, protokolas. Matau, kad nors kolektyvo keturi nariai padarė sunkų nusikaltimą, bet jie ir jų veiksmai griežtai nepasmerkti. Dauguma susirinkime kalbėjusių draugų pažymėjo tik teisingas nusikaltusiųjų puses, vi-

sai nekrepdami dėmesio į smulkimo priežastis, kurios padarė juos chuliganais, pavojingais visuomenei. Nedaro kolektyvui garbės ir prašymas nutraukti bylą. Tai paskatinimas chuliganams.

Prokuratūra chuliganams neuolaudžia, ir visi keturi nusikaltėliai sės į kaltinamųjų suolą."

Komjaunimas girtuokliavija

Rusų spaudoje girtuokliavimas Lietuvoje padidėjo. Geria seni ir jauni. Komjaunuoliai neatsilieka. Dažnai jie tampa padaužomis. Milicijos pareigūnai sukaliuojasi prie kavinių ir restoranų, lyg padaužos ims žmones užpildinėti iš jų išėję. Klaipėdos gyventojai skundžiasi, kad padaužos užpildinėja žmones nuoslaesnę vietovėse.

A. Novikovas nurodo, kad girtuokliavimas daro didelę žalą. Deja, ši negerovė įsigalėjo rusų spaudoje. Jo teisingas žodis nerats atgarsio, iki rusai liks girtuokliško tvaiko nešėjais:

"Galiu drąsiai tvirtinti, kad didžiausią chuliganų daugumą sudaro girtuokliai, kad dažniausiai nusikalsta žmonės apsvaigę nuo alkoholinių gėrimų. Girtuokliavimas yra labai didelis blogis, kuris trukdo ramiai gyventi ir dirbti. Jis ardo žmonių sveikatą, silpnina šeimos ryšius. Girti neateina į darbą, padaro avarijas, įvykdo nusikaltimus.

Klaipėdos mieste yra šeimų, kurios kenčia dėl tėvų girtuok-

NĖRA IR NEBŪS TIKROS LAISVĖS SOVIETUOSE

Patys nesužlugę, bolševikai nenusileis

DR. P. MACIULIS

Roscoe Drummond'as, kolūnistas, toliau amerikiečiams pasakoja apie komunistinį režimą Rusijoje, aiškiai pasakydamas, kad Sovietuose žmonės tikros laisvės niekad neturės arba patys bolševikai sunykty.

Kai kurie stebėtojai bei komentatoriai laikosi nuomonės, kad dabar po 50-ties metų sovietinis komunizmas daugeliu atžvilgių esąs žymiai pasikeitęs ir kad galutinėje sąskaitoje būsiąs labai mažas skirtumas tarp komunistinio ir demokratinio kapitalizmo.

Išoriniai, tiesa, yra daug patikimų, kuriuos tektų sveikinti, tačiau pagrįdinti klaidinga išvada. Kad pakėlus komunizmo darbingumą, gal kad pri-

laikius jį nuo sužlugimo, Kremlius bandė griebtis privačios iniciatyvos, leisdamas įmonėms pasiskirstyti pelną, leidžiant rinką gamybos produktus. Tačiau esminiai sovietinės sistemos pagrindai tebėra tie patys — pilna visko kontrolė nedaugelio rankose.

Tiesa yra tai, kad Sovietų Sąjungos viduje intelektualiniuose sluoksniuose yra rūgimas: rašytojai, artistai, mokytojai, mokslininkai, ekonomistai, teisininkai ir, bendrai, inteligentija, jau Sovietuose išaugusi, kaskart drąsiau reikalauja daugiau laisvės, nepaisydami užrūstinti vadeivas, atvirai reikalauja panaikinti cenzūrą.

Represija

Bet reikalaujamų lengvatų jie nesulaukia. Kremlius neva buvo bandęs kiek atleisti varžtus, bet šiuo metu vėl grįžo prie senos savo tvarkos, nuteisdamas rašytojus ir pasiūsdamas juos į priverčiamų darbų stovyklas, išleisdamas naujas spaudas varžyti griežtesnes taisykles. Susigriebta, kad, teikiant šiokių tokių lengvatų, reikalaujama vis daugiau ir daugiau, o tuo tarpu galima laisvės riba tėra labai siaura.

Veiklios demokratijos Vakaruose ir Sov. Sąjunga yra įsivedusios socialinį draudimą, aprūpinimą ligoje ir t. t. Kai kam tas atrodo, kad abi sistemos jau yra panašios ar beveik lygios. Bet aš taip nematau — toliau rašo R. Drummond'as. Ne socialinis aprūpinimas yra demokratinio kapitalizmo pažymys, bet laisva iniciatyva, asmeninio pelno bei nuosavybės teisė ir daug daug kas daugiau. Tai asmeninė žmogaus laisvė, laisvi rinkimai.

Dideli skirtumai

Tarp demokratinio kapitalizmo ir sovietinio komunizmo skirtumas yra tokio dydžio, kaip tarp Ramiojo ir Atlanto okeanų. Demokratinis kapitalizmas remiasi vyriausybės pritarimu — susirinkimų laisve, žodžio laisve, laisvais rinkimais. Sovietinis komunizmas remiasi ne vyriausybės pritarimu, bet visiška valdžios kontrole ekonomijos, visokios rūšies susisiekimo, bendra visiška cenzūra, ir jokios galimybės nėra (Nukelta į 5 psl.)

AIDAS TARP DANGORAIŽIŲ

O. NENDRĖ

Romanas

19

— Drėgna ir tamsu! Būtinai reikės paieškoti jiems buto, — galvoja Julius.

Tuo tarpu Aldona atneša lėkštę obuolių.

— Pavaišinsiu nors obuolių! Seni žmonės sakydavo, kad naujame name svečiai reikia vaišinti, tada jame Dievo palaima visus globoja! — sako dėdama ant stalo.

Už durų pasigirsta žingsniai. Jiems bekalbant įeina Jonas.

— Labas rytas! — linksmai kalba jis. — Žiūriu, jau svečių susilaukėte! Smagu čia, pas jus, vėsu. Lauke jau darosi karšta!

— Ar šiandien pat užimtas? — kreipiasi į Julijų. — Gal norėtum su mumis Tautinės kapinės aplankyti ir Vilnės piknike dalyvauti?

— Būtu labai malonu, tik nežinau ar dėdė norės važiuoti. Sakė šiandien blogai jaučiasi.

— Manau, tylsimė maniškiam. Bronė turės likti namie. Matai, mano biznyje žmogus visada turi budėti prie telefono.

— Labai ačiū, bus didelis malonumas su jumis pabendrauti! — nuosirdžiai kalba Julius.

— Išvažiuosime po dvyliktos. Pavaikščioms po kapines, kol susirinks žmonės į pikniką, kuris bus prie pat kapinių parke. Ateisi pas mus, ar nori, kad atvažiuočiau paimti? — klausia Jonas.

— Kaip jums patogiau?

— Užvažiuosiu! Kur čia varginsi kojas, jos bus rei-

kalingos po kapinės vaikščiojimui, piknike šokimui. All right! — kaip paprastai juokauja Duoba.

— O bus smagu, kad ponas Julius važiuos su mumis! — džiaugiasi mergaitės.

— Ar nesapnavot lokių jūs, ožkutės? — klausia dėdė mergaitės.

— Lirga, tur būt, sapnavo, nes naktį girdėjau šūkavą, — sako Vyga.

— Sapnavau, kad erelis su savo baisiais nagais norėjo pagriebti mane, tai surikau ir pabudau, — prisipažįsta.

— O vis dėlto idomiausios beždžionės — jos tokios susimąčiusios, lyg kažką galvojančios. Man jos labiausiai patiko, — kalba Algis.

— Iš viso didelis gražus zoologijos sodas. Kadaise mačiau Berlyno zoologijos sodą, kuriuo vokiečiai didžiavosi, kaip vienu iš didžiausių Europoje, bet jis, palyginus su šiuo Chicagoje, tai yra visai mažytis, — įsijungia į pokalbį Aldona.

— Kitą sekmadienį važiuosime vėl jo aplankyti. Ponas Julius pažadėjo mus nuvežti visai diena! — pasididžiudama sako Lirga.

— Geras tas dėdė Julius. Bet jis neturi automobiliu vairuoti leidimo! — erzina Duoba Lirga.

— Jūs sakėt, kad galima važiuoti autobusu! — Vyga gina sesutę.

— Tiesa, buvau užmiršęs! Ach, šių laikų vaikai labai gudrūs! — sako jis keldamasis. — Bronė prašė, kad ateitum užkasti prieš važiavimą. Tai traukime, jau pats laikas!

Išėję iš rūsio jie stebisi, kad oras taip pasikeitęs: drėgna ir karšta.

— Kaip tik oras skatina bėgti iš miesto į mišką! Bus karšta diena, jau dabar, tur būt, daugiau kaip 80 laipsnių, — sako Duoba.

— Koks pasikeitimas! Kai grįžome iš bažnyčios, buvo labai malonus oras! — stebisi Aldona.

— Kartais Chicagoje per pusvalandį nukrinta ar pakyla 20 laipsnių, — aiškina Duoba.

— Tikrai, tai reikia visada neštis apsiaustas, — įsikiša Julius. — Ypač vaikams, kad nenušaltų.

— Apsiaustas, kaip apsiaustas, bet megztinį toliau važiuodami net ir karščiausią dieną pasiimam. Ir šiandien reikės pasiimti.

— Aš nieko nepaėmiau! Truputį palaukite, aš tuoj sugrįšiu, — Aldona skubiai eina atgal.

Julius atidžiai dairosi, norėdamas atsiminti kelią į butą. Jam pasidarė nepaprastai liūdna, kad vaikai gali susirgti, ligoms sąlygos rūsyje tikrai palankios.

— Kaip patinka Chicago? — pertraukia jo galvojimą Duoba.

— Nedaug dar ją pažįstu. Tas pora dienų sukau-si tik šioje apylinkėje! — atsako Julius ramiai.

— Kaip su darbu? Ar jau gavai? — teiraujasi toliau Duoba.

— Dėdė parūpino! Jau vakar dirbau.

— Jau žinau, kur dirbi. Tai ten būsi turbūt dženitorius? — susidomėjęs klausia graborius.

— Ne, buhalteris! — kukliai atsako Banys.

Duoba negali nuslėpti savo nustebimo. Valandėlę tyli, nežinodamas, kaip toliau laikytis Banio atžvilgiu.

— Tai pats tikrai esi laimingas. Iš karto pereini į vidurinę klasę.

— Mums kalbėdami apie Ameriką instruktoriai vis pabrėždavo, kad joje nėra jokių klasių, kad visi žmonės lygūs.

— Prieš įstatymus taip! Bet gyvenime yra trys klasės: aukštesnioji, vidurinė ir žemoji!

(Bus daugiau)



Arlington, Va., namai, kuriuose gyvena Lynda ir Charles Robb. Šie namai yra nuomuojami iš vieno CIA tarnautojo, kuris išvykęs į užjūrį.

JŪRŲ LAIVAI CHICAGOS VIDURMIESTY

Kaip amerikiečių dienraščiai ruošiasi žiemai, santykiai su redaktorais ir kiti nuotykių džiūtos spaudos rūmuose

Kas atvyksta į Chicago vidurmiestį ir patraukia Marina City link, mato Chicago upę prie "Chicago Tribune" ir "Sun-Times" rūmų stovinčius didžiulius jūrų laivus. Vasarą ir rudens jie redaktorių rėdėsi, bet dabar, žiemai lipant ant kulnų, atplaukia kas antrą ar trečią dieną. Didiesiems dienraščiams tie laivai atveža milijonus kiekvieno popierio. Gi dabar prieš žiemą kraunamos tokios popieriaus atsargos, kad jų užtektų per šalčius, kai užsals Chicago upė ir ežerų pakrantės, nes kas gali žinoti, kokia bus žiema? Kai sandėliai bus sklidiniai prikrauti popierio, vienas kitas laivas su popieriaus atsargomis pasiliks žiemoti krantinėje, kad didžiosios Chicago gyventojai dėl popieriaus stokos nei diena neliktų be laikraščio.

Bet, iš kitos pusės žiūrėti, dažnai skaitome, kad vienu kitu sustreikavo darbininkai ir dėl streiko sustojo dienraščiai, kaip kad šiuo metu yra Detroitas? Ar negresia Chicago dienraščiams toks streikas? Bėgti, 15 metų išgyvenęs Chicagoje, tokio streiko neprisimenu. Bet faktas, kad už poros savaitžių — sausio 1 d. — pasibaigia visų keturių didžiųjų Chicago dienraščių sutartis su uniija. Uniija atnaujinama sutartį 3 metams, stato savo reikalavimus, bendrovės vėl savo. Bet tikimasi, kad sutartis bus išnagrinėta su tam tikrais laimėjimais ir nuolaidomis iš abiejų pusių.

Kaip atrodo redaktoriai

Kai kas klausia, kaip atrodo didžiųjų dienraščių redaktoriai, ką jie veikia ir pn. Per šešeris metus redaktorių įpratau matyti dviejose pozicijose: jų kabinetuose bei gyvenime ir spaustuose. Kabinetuose ir gyvenime, o ypač įvairiose žurnalistikos išvykose jie yra baltarankiai žmonės. Tuo tarpu spaustuose ir jų rankos nuo dažų bei metalo būna ištemptos ir jie mažai kuo skiriasi nuo linotipininkų, laužytojų ir kt.

Kai laužomas "Sun-Times" arba "Daily News", kiekvienas redaktorius stovi prie savo puslapio formos ir nurodinėja laužytojui, kur kurį straipsnį, paveikslą ar žinią dėti. Kai prireikia antraštės, parašo po klise, ar šiaip kokios eilutės, dažnai pats redaktorius ateina pas linotipininką ir laukia tol, kol linotipininkas pakels į jį akis. Gink Dieve, čia niekas nesutrukdys ar nematys įsigilinusio į savo darbą.

Vieną sekmadienio popietę, besėdint prie "Sun-Times" žurnalistikos paskutinių korektūrų, pribėga populiarius kolumnistas Kupciet ir mandagiai atsispauso, kad savo kolumnoje klaidingai parašęs Bing Crosby žmonos vardą. Su tam tikru nuolankumu kolumnistui perrinkau tą eilutę, šis mandagiai padėkojo, trumpai persimetėm žodžiu kitu, taip ir pažintys jau yra. O jei ateityje kas svar-

besnio įvyktų lietuvių gyvenime, manau, kad jam primins, gal ir atžymėtų savo kolumnoje. O kokia populiari Kupciet kolumna, liudija tai, kad tos skilties korektūros žiūrimos gal iki dešimties kartų.

Pažintys ir talka

Ne kartą teko matyti mieląjį Vytautą Kasniūną spaustuose besikalbantį su "Daily News" knygų skyriaus redaktoriu Braedly, kuris tokių pažinčių dėka perskaitė A. Barono anglišką knygą ir ją gerai įvertino "Daily News" dienraštyje, tuo tarpu kaip šimtai amerikiečių autorių knygų lieka visai nepaminėtos. Taip pat skamba žinia, kad naujasis "Daily News" muzikos kritikas Jacobson, naujom pareigom atvykęs iš Anglijos, po "Maro" operos susidarys gerą vardą apie lietuvių, kurių muzikinius laimėjimus jis girdėjo pirmą kartą ir apie tai parašė. Šio rimto kritiko straipsniai apie didžiuosius Chicago koncertus matyti kiekviename "Daily News" numeryje.

Kai "Sun-Times" buvo išspausdinta žurnalistas Kathleen Morner gan palankus straipsnis apie komp. D. Lapinsko "Marą" ir "Karalių Mindaugą", Vytautą Kasniūną tą lapą net iškabino didžiulėje abiejų dienraščių spaustuose, kad amerikiečiai atkreiptų dėmesį į lietuvių muzikinius laimėjimus. Tik gaila, kad Kathleen Morner, nebūdama kurio nors puslapio redaktore, nepasirodė, už tą straipsnį mes, lietuviai, ją ant rankų panešiotumėm.

Kiek išmetama surinktų straipsnių

Kalbant apie redaktorių įdomu pabrėžti tai, kad paskutiniu metu abu dienraščiai — "Chicago Sun-Times" ir "Daily News" daug pasamdė naujų, jaunų redaktorių. Jų veidai pamažu ima ryškėti ypač pervaikytame "Daily News" dienraštyje, kurio populiarumas

smarkiai didėja. Taip pat mes lietuviai atkreipkime dėmesį, kad "Daily News" vis daugiau ir daugiau rašo apie mus, nors čia dieną naktį iš viso pasaulio kampų nesustojaėjusios naujausios ir sensacingiausios žinios. Apie 20% žinių ir straipsnių, jau pervaistų į metalą, yra išmetama. Dienraščių proporcija esanti ši: 60% vietos užima skelbimai, 40% — žinios ir straipsniai. Jei kurią dieną nesudaro reikiamas procentas skelbimų, o rinkinio atsargos per didelės, tad dalis rinkinio nuveina į lauką ir atsitinka taip, kad neberandame atspausdinto tokio straipsnio, kurio laukėm pasirodant.

Idomu pastebėti, kad ramiau sia dirbti nakties metu. Bet kai nuo 1-2 val. ryto iš visų Amerikos kampų ir Chicago pas deda plaukti žinios apie įvairiausius užpuldinėjimus, apibūšimus ir žmogžudystes, kažkaip darosi neįmanoma ir rytą grįžti į namus lyg pritrenktas.

VL Rm.

DEKORAVIMAS IS VIDAUS IR I LAUKO

Kilimai ir apmušti baldai valomi. J. RUDIS. Tel. CLiffside 4-1050



Juzas Dauzvardienas POPULAR LITHUANIAN RECIPES

4-ji pagerinta, iliustruota laida. Virš 200 mėgiamiausių lietuviškų receptų angli kalboje. Puiki dovana lietuviams ir nelietuviams.

Kaina — \$2.50

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629



Born each year in the United States there are more than 250,000 babies born with birth defects.

Birth defects — The Great Destroyer — can bring death or disability to any household. They strike an average of one in 10 families.

fight birth defects Join MARCH OF DIMES

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ ir kitus kraštus.

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av., Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5989

10% — 20% — 30% pigiau mokėst už apdraudą nuo ugnies ir automobilio draudimą
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

COSMOS EXPRESS
MARQUETTE GIFT PARCEL SERV.
3 skyriai Chicagoje:
2608 69th St. Tel. WA 5-2787
2501 69th St. Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St. Tel. OA 5-1864

Lietuvių bendrovė, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų tiesiai savo vardu iš Chicago į Lietuvą. Didelis pasirinkimas grausios rūšies medžiagų ir kitų prekių žemomis kainomis.

E. ir V. Zukauskai

RINOS IR NUTEKAMIEJI VAMZDŽIAI

Ekspertiškai uždėdam naujus ir taisome senus. Pilnai apsidraude. Darbas garantuojamas.

A. ABALL ROOFING CO.

LA 1-6047 arba RO 2-8778

LUIZ'S SERVICE

67th ir So. Western Avenue
Telef. — 476-8780

Tune-ups — Stabdžiai — Patarnavimas kelyje. Karoserijos (Body) ir sparnų (Fender) taisymas. Pilnas motorų patalymas ir plovimas.

Savininkas Aloyzas Kunikas

MOVING

Apdraustas perkraustymas įvairių atstumu

A. VILIMAS

823 WEST 34th PLACE

Telef. — FRontier 6-1882

REAL ESTATE

8 kamb. 12 metų mūr. 2 pilnos vonios, plytelės, šiluma gazu, alumin. lauzai, kilimai. 2 a. garažas. 70 ir Pulaski. \$27,900.
6 kamb. mūr. Koklinės plytelės, ugniaurės, įrengtas rūšys, karšto vand. šiluma gazu. 2 a. garažas, ant 50 p. sklypo. Ir dar 33 p. kampinis, tūcinis sklypas. Marquette pke. \$39,500.
5 1/2 kamb. labai švarus modernus. Moderni vonia, plytelės, garažas. Netoli mūsų įstaigos. Tik \$14,800.
2 po 6 k. mūr. Viename bute moderni virtuvė ir vonia. 2 kamb. ir graži vonia rūšys (Lagalus). Gražioje Marquette pke. vietoje. \$28,500.

14 butų mūras. Visos vonios koklinių plytelių, puse butų su koklinių plytelių virtuvėmis. Nauja elektra. Labai dailūs namai ir geros apdailos. Marquette pke. Galima perimti, morgičius iš 5 1/2 %. Teirautis.
5 kamb. mūr. rezidencija. 1 1/2 vonios. Šiluma gazu. Garažas. Pilius sklypas. Marquette pke. \$16,500.
Gražus 4 butų mūr. Remodeluoti butai. Mūro garažas. Gražioje Marquette pke. vietoje. \$48,500.
39 butų mūr. Labai modernūs, baldais apstatyti, butai: Plytelės, kilimai, elevatorius šiluma gazu. Pajamų \$48,000 metams. Šalia miesto daly. Imokėti \$48,000.

NERIS REAL ESTATE

6924 South Western Avenue Tel. 471-0321



SALES • MORTGAGES • MANAGEMENT

Member of M.L.S.

Main office 5727 W. Cermak, Cicero, Ill. Tel. OL 6-2233

ALEX SATAS — Realtor

Turime šimtus namų Ciceroje, Berwyne, Riverside, La Grange Parke ir kitose vakariniuose priemiesčiuose. Prašom užsukti į mūsų įstaigą ir išsirinkti iš katalogo

DEMESIO I

PASINAUDOKITE "DRAUGO" SPAUSTUVES PATARNAVIMU.

Dienraštis DRAUGAS spausdinamas moderniojoje spaustuve. Lietuvių tarpe nėra kitos moderniosesnės spaustuves visoje Amerikoje.

Draugo spaustuve spausdina gražiausias lietuviškas knygas, programas, pakvietimus vestuvėms ir kitoms reikšmingiems gyvenimo įvykiams. Mažai yra tokių spaudos darbų, kurių dienraštis DRAUGO spaustuve negalėtų atlikti.

Kviečiame visas organizacijas ir programų vadovus bei kitus lietuviškus draugijų vadus pasinaudoti dienraščio DRAUGO spaustuve patarnavimu. Atvykite bent pasiteirauti.

Visais spaudos darbų reikalais teiraukitės šiuo adresu:

"DRAUGAS"

4545 West 63rd Street

CHICAGO, ILL. 60629 Tel. LU 5-9500

MISCELLANEOUS

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

2047 W. 67th P. WA 5-8063



RICHMOND SERVICE

Kampas Richmond ir 63rd Street
Užsieninių ir vietinių automobilių taisymas. Priklauso Chicago Motor Club. Neįlaimės atveju, skambinkite: GR 6-3134 arba GR 6-3553
Sav. — Juozas (Joe) Juraitis

A. ABALL ROOFING CO.

Isteigta prieš 49 metus. Dengiamo visu rūšių stogus. Taisome arba dedame naujus kaminus, rinas, nutekamuosius vamzdžius. Dažome iš lauko. Taisome mūrą — "tuck-pointing". Pilius apsidraude. Vinas darbas garantuojamas.

LA 1-6047 arba RO 2-8778

Skambinkite bet kuriuo laiku.

Apskaičiavimai nemokamai

Stirbis Fuel Oils

Aliejus virtuvei ir krosnimis.

"Geresnė ir pigesnė alyva"

Tel. HEmlock 4-6264

PETER STIRBIS

6741 So. Maplewood Avenue

Chicago, Ill. 60629

REAL ESTATE

NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS-PARDAVIMAS * NOTORIATAS

* PATVIRTINTI VERTIMAI * IMIGRACIJOS POPIERIAI * PAJAMŲ MOKESČIAI BEI INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE

2735 W. 71st St. Tel. 925-6015

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

REAL ESTATE

MARQUETTE PARKE

6540 S. Maplewood Ave.

Naujas 2-jų butų namas.

Statybininkas — BE 8-9125

REAL ESTATE

Ivarkingas, teisingas ir greitas patarnavimas visais Real Estate reikalais. Be to, veikia Notariatas, daromi ir liūdijimi vertimai. Ivarkomi pilietybės dokumentai, pildomi Income Tax ir atliekami kitoki patarnavimai

SIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood Av., CL 4-7450

REAL ESTATE — INCOME TAX

DRAUDIMO IR KT. REIKALAI

A. & L. INSURANCE AGENCY AND REALTY

A. LAURAITIS

4645 S. Ashland Ave., LA 3-8775

(Surrey Exchange patalpose)

Sąžiningas patarnavimas

O kas Marquette Parke

7 kamb. bukas mūras ir mūro garažas, 1 1/2 vonios, karpetai, \$28,000.

8 kamb. mūras, pilnus lotas, 2 auto garažas, \$16,500.

6 kamb. ranch. Šalia 2 auto garažas, air-conditioned, karpetai, \$27,950.

Rezidencija mūras — 7 kamb. 2 auto garažas, 1 1/2 vonios, karpetai, air-conditioned, įrengtas beismantas, \$26,000.

4 butų mūras 2 auto mūro garažas, naujas gazu šildymas, alumi. langai, "over-head sewers", \$43,000.

2 aukšto pajamų. Mūras ir 2 auto garažas. Geras biznirius, \$22,000.

8 kamb. mūras, 2 1/2 vonios, 2 auto naujas garažas, gazu šildymas, \$22,800.

13 butų — \$13,000 pajamų. 2-ju aukštu mūras, \$88,000 arba pasilytina.

2-ju butų gražus mūras, 2 po 6. Įrengtas beismantas. Naujas gazu šildymas. 2 auto garažas, \$29,000.

Linkus 4 metų 2 aukšto mūras. Artį \$6,500 pajamų. Įmontuotos virtuvės, brangūs kilimai, 2 auto mūr. garažas, prie parko, \$57,000.

Atvykite — visi laukiami

VALDIS REAL ESTATE

2458 W. 69 St., RE 7-7200

STATOME NAUJUS NAMUS

ir atliekame įvairius patalymus.

PETRAUSKAS BUILDERS, INC.

Telef. — 585-5285

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS

Butų nuomavimas — Income Tax. Notariatas — Vertimai

Apdraudų Agentūra

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6455 S. Kedzie Ave., PR 8-2233

Mūr. 1 1/2 a. 2 butai, 5 ir 4 G. p. \$21,800

Mūr. 11 metų 3 mieg. 35 p. sklypas, 66 — Lawnale, \$18,500.

Med. 2 nedideli butai, M. P. Naujas gazu šildymas. Tik \$13,900.

Mūr. 10 butų. Puikiai prižiūrėtas. 60 ir Kedzie rajone, \$85,000.

KAIRYS REALTY

2943 West 59th St. Tel. HE 6-5151

Prie 82 ir Fairfield bukas 7 kamb. rezidencija, 9 metų senumo, 60 p. lotas. Privertis parduoti.

Marquette pke. naujas 2-ju butų po 6 kamb. \$42,500.

Brighton pke. 2 namai ir taverne, su visais įrengimais, \$25,000.

Mūr. 10 butų. Puikiai prižiūrėtas. 60 ir Kedzie rajone, \$85,000.

VAINA REALTY

2517 W. 71st St. — RE 7-9515

CONTRACTORS

Heating Contractor

Įrengiu naujus ir perstatan senus visu rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning bei naujus ir senus namus. Stogų rinas (gutters), vandens šildymui boilerius. Turu leidimus dirbti mieste ir užmieste. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Apskaičiavimai nemokamai.

DOMAS ZUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL

4444 S. Western, Chicago 9, Ill.

Telefonas VI 7-3447

HELP WANTED — VYRAI

GOODYEAR TIRE & RUBBER COMPANY

HAS SEVERAL PERMANENT JOBS FOR:

WAREHOUSEMEN

\$2.84 Per Hour To Start

• FREE HOSPITALIZATION • PAID VACATION

• FREE LIFE INSURANCE • PAID HOLIDAYS

Apply In Person

GOODYEAR TIRE & RUBBER COMPANY

501 Nicholas Blvd., Elk Grove Village, Illinois

An Equal Opportunity Employer

ISNUOMOJAM — FOR RENT

RUTAI rinktinams nuomintinkams. Nelaukit — užsiregistruokit dabar! Aptarnauja pietvakarine dalį 7 metų. Savininkai: krepkietės dėl patarnavimo nemokamai.

Best Agency, 2925 W. 63. PR 8-6032.

69 ir Campbell apyl. išnuomojamas apšildomas, šviesus 2-ju kamb. butas 2-me aukšte iš kiemo. Galima užimti sausio 2 d. Skambinti PR 8-9463

PARDAVIMUI

GARBAGE DRUMS

WITH COVERS AND HANDLES

30 and 50 gal. — Free Delivery

5622 S. Racine 434-1113

DEMESIO I

SOVIETAI PROTESTUOJA PRIEŠ NEO-NACIZMĄ

Gruodžio 8 d. ta pati žinių agentūra iš Maskvos pranešė, kad Sov. Rusijos vyriausybė jau antrą kartą šimet įteikė Bonnai, vokiečių vyriausybei, aštrų protestą prieš, kaip bolševikai sako, pavojingą neo-naciu partijos augimą bei jos veiklą Vakarų Vokietijos teritorijoje. 10 puslapių pareiškimas, įteiktas Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos diplomatams Bonnoje, reikalauja "imtis griežtų žygių, kad užkurtus kelią atgimstančiam nacizmui Vokietijoje".

Sovietų vyriausybė skundžia vokiečius Bonnoje, kad jie taiko palankią politiką dešiniųjų linkmės tautinei demokratinei partijai, kurią Maskva vadina prona-ciška partija. Pareiškime sakoma, kad praeito mėnesio taut. demokratinės partijos kongresas Hannoverėje "buvo begėdiška vokiško fašizmo demonstracija". Ten pat tvirtinama, kad į kongresą susirinkę pro-maciai mėginę "hitlerizmo nusikaltimus sušvelninti". "Kaip Miunchenas praeity", sako pareiškimas, "Hannoveris šiandien tapo siekiančiu valdžios prona-cizmo simboliu. Kaip keistai beatrodytų, bet kongresas vokiečių vyriausybės buvęs laikomas visai legaliu, dargi federalinės vokiečių vyriausybės įstai-gų apsaugoje".

Pareiškime sakoma, kad "po Maskvos sausio 28 dienos įspėjimo ne tik niekas nepakito, ne tik nebuvo naujas sąjūdis už-gniaužtas, bet jis tebesiplečia". Ten pat toliau sakoma, kad pa-sarieji vokiečių savivaldybiniai rinkimai taut. demokratų skai-čių padidino tiek, kad jie tikisi 1969 metų Vokietijos rinkimuose praveisti savo atstovus ir į parlamentą.

Kaip paprastai, federalinei vokiečių vyriausybei prikišama,

kad neo-naciu augas revanšiz-mas ir didėjas vokiečių milita-rizmas kaskart toliau plečiasi. Be to, sakoma, kad Bonnos vo-kiečių užkulisinė politika naci-zmui palanki ir ji skatina plėsi-tis. Kaltina vokiečius sulaužius 1945 metų Potsdamo nutarimus dėl vokiečių demilitarizacijos bei vokiečių stengimąsi ir visokiais būdais dedamas pastangas gau-ti atominius ginklus".

Toliau, tarsi patyčiomis, sa-koma, kad "Maskva siekianti gerų santykių su Bonna ir prie-kaištuoja, kad esą Vakarų Vo-kietija vengianti santykius iš-lyginti".

(Elta).

AMERIKOS KATALIKŲ PROTESTAS

Kaip praneša Amerikos spau-da, įvairios JAV katalikiškosios organizacijos pareiškė protestą, prieš Leningrado ortodoksų ar-kivyskupo Nikodim lankymąsi JAV-se. Protesto pareiškimuose nurodoma, kad arkiv. Nikodim esąs rusų — stačiatikių Bažny-čios užsienio reikalų skyriaus direktorius ir artimai bendra-darbiauja su ateistiniu režimu. Amerikos katalikų protestą iš-šaukė arkiv. Nikodim pareiški-mas spaudai, jog Sovietų Sąjun-goje religijos laisvė esanti įsta-tymais garantuota. Amerikos laikraščiai čia pastebi, kad ar-kiv. Nikodim pareiškimas yra klaidingas. Sovietų įstatymai garantuoja laisvę ateistinei pro-pagandai bet draudžia religijos propagandą ir viešą jos skelbi-mą.

Japonai yra tauta, linkusi mo-kintis svetimų kalbų. 92 nuoš. ja-ponu, virš 20 metų amžiaus, var-toja vieną svetimą kalbą, 53 nuoš. kalba dviem svetimom kalbom, 34 nuoš. — trimis, o 15 nuoš. — ke-turiom kalbom.

Cardinal Glennon ligoninėje St. Louis prieš laiką gimę kūdikiai laikomi naujuose įtaisuose, kur temperatūros, kraujospaudimo ar širdies pasikeitimams vykstant, tuoj dudodamas signalas. Tai padaryta pasi-remiant astronautams išrastais įtaisymais.

Nėra ir nebus tikros laisvės sovietuose

(Atkelta iš 3 psl.)

pakeisti vyriausybę ramiau, lai-svų balsavimu — rinkimais. De-mokratinis kapitalizmas, koki-mes matome Vakaruose, sten-giasi plėstis, taikiu būdu rung-tyniaudamas, o sovietinis ko-munizmas stengiasi išsiplėsti ginkluota agresija.

Kremliaus vadeivos nuolat tebekalba apie "taikingą sam-būvį", bet praktikoje jie to ne-daro. Chruščiovas jau buvo pa-siekęs savo "taikingą sambū-vį", slapta atgabendamas toli-mos distancijos raketas į Ku-bą... Kremlius nepraktikuoja "taikingo sambūvio". Vidurio Rytuose, apginkluodamas ara-bus pulti Izraelitų. Jis "tai-kingo sambūvio" nepraktikuo-ja visokeriopai remdamas ag-resiją Vietnamo. Tariamasi "tai-kingas sambūvis" yra sovieti-nės taktikos būdas sukelti tai-kingas nuotalkas pridengti bol-ševikinės ekspansijos smurtą.

Dr. G. Warren Nutter, Vir-

ginijos universiteto profesorius, laikomas sovietinių klausimų ekspertu, vieno interview U.S. News and World Report metu pareiškė: "Pagrindė aš nema-tau jokio pasikeitimo bolševi-ky siekimuose, tiksluose, vilt-yse bei jų troškimuose, ypač komunistų viršūnėse, kurios valdo Rusiją. Aš esu tos pačios nuomonės su Eugenijum Lyons pareikštu jo vertingoje knygo-je, — "Prarastasis darbininkų rojus", — kur be kitko sako-ma: "Bolševikinės valstybės pa-grinduose niekas nepasikeitė. Jie ir negali pasikeisti, nepai-sant į tas sunkias žiūrimas nuolaidas, Kremliaus daromas taktikos sumetimais. Komunis-tinis režimas kitoks negali būti arba jis pats dingtų".

Šiuo metu didele rizika ne-tekti galvos bolševikinėje Ru-sijoje reiškiasi vyriausybės po-litikai nepritariančių eilės. Nuolat didėjančiam reikalavimui laisvės komunizmas negali at-sipirti, o didėjantis laisvės rei-kalavimas komunistinėje sant-varkoje tikslo pasiekti negali. Vienas ar kitas turės kitam užleisti kelią.

SENIMAS IR JAUNIMAS KARTU MOKOSI

Ir jauni ir seni kartu šviečia-si Chicago City kolegijoje mies-to centre. Dailininkas Joshua Kaganove, 75 metų, yra įsira-



The first thing to save for your old age is you!

If you are planning for retirement, make sure you're around! A complete health checkup each year will help you make it. 1,400,000 people, living today, are cured of cancer. And a yearly checkup could save many thousands more. Make an appointment with your doctor today.

American Cancer Society

THIS SPACE CONTRIBUTED BY THE PUBLISHER

A. + A. RUTH OKAS

Gyveno 8725 Hillside Drive, Hickory Hills, Illinois.

Mirė gruodžio mėn. 16 dieną 3:15 val. popiet. sulau-kusi 71 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Mėsučių kaimo. Pasiliko dideliame nuliūdime: sesers sūnus Adolfas Jab-lonskis, jo žmona Selma ir jų dukterys — Loretta Maro, Molly Jucas ir Anne Gage, ir kiti giminės, draugai ir pa-žįstami. Vokietijoje liko trys seserys.

Kūnas bus pašarvotas pirmadienį, gruodžio mėn. 18 d. 7 val. vakaro Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st Street.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, gruodžio mėn. 20 dieną, 1 val. popiet iš koplyčios bus nulydėta į kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pa-žįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūde liksa: Sesers sūnus su šeima ir kiti giminės.

Laidot. direkt. A. Petkus ir Sūnus, Tel. GR 6-2345.

A. + A. SOPHIA JOSEPHS SAMUILYTE

Gyveno 3008 W. 62nd St. Mirė gruodžio 15 d., 1967, 8:10 val. ryto, sulaukus pusės amžiaus.

Gimė Chicago, Ill. Pasiliko dideliame nuliūdime vyras William S. sūnus Ken-neth, sesuo Helen Shilling, brolis John Samuels, sesers dukrė Laverne Kanschat, brolio vaikai Gene, Donald ir Mary Samuels, 3 pusbrojai Anthony Shimkus, Anthony ir Victor Dapkus ir jų šeimos, 3 pusseserės Stella Lutkus, Helen Lebar ir Sophie Kozlik, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Lackawicz koplyčioje, 2424 West 69th Street.

Laidotuvės įvyks antradienį, gruodžio 19 d. iš kopl. 9 val. ryto bus atlydėtas į švč. P. Marijos Gimimo parap. bažnyčią, ku-rioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines. Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūde: Vyras, sūnus ir kiti giminės.

Laid. direkt. Steponas Lackawicz, Tel. RE 7-1213

DRAUGAS, pirmadienis, 1967 m. gruodžio 18 d.

5

šes į hebrajų kalbos pradedan-tų, dar aukšt. mokyklos moks-čiųjų kursą. Toya Horn, 14 me-leivė, studijuoja vokiečių kalbą.

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET Tel. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS IVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS. TAIPGI ORU-VESINTUVAI IR SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

MAZEIKA & EVANS FUNERAL HOME

THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

EUDEIKIS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Trys Moderniškos Koplyčios:

4605 - 07 South Hermitage Avenue Telefonas — YArds 7-1741-2

4330 - 34 South California Avenue Telefonai: LA 3 - 0440 ir LA 3 - 9852

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st Street 1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel. GR 6-2345 - 8 Tel. TO 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINČIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų laidotuvių ir kitų papuošimų

2433 West 63rd Street, Chicago

Tel. PR 8-0833

PR 8-0834

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON

SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

3911 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų

Pasirinkimas Visame Mieste

Tel. — CEDarcrest 3 - 6335

Vienas blokas nuo kapinių

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET

2314 W. 23rd PLACE

Tel. REpublic 7-1213

Tel. Virginia 7-8672

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-5401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVE.

Tel. COmmodore 4-2225

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138 — 1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

LAWN FUNERAL HOME

Sigmund J. Sutkus

7909 STATE RD., OAKLAWN, ILL., Tel. — 636 - 2320

Norėdami geriau aptarnauti mūsų gausiųs klientus, perėmėme dar vieną restoraną Oak Lawn mieste. Galite būti užtikrinti, kad turėsite skanius valgius, skubų patarnavimą, kaip ir mūsų pirmame restorane. Kviečiame ir lauksime jūsų atsilankant.

Kilty's Restaurant

4545 West 95th Street, Oak Lawn, Illinois

(2 blokai į rytus nuo Cicero Avenue)

Telef. — GArden 4-5800

Jauki atmosfera — skanūs valgiai — skubus patarnavimas

VESTUVĖMS IR BANKETAMS YRA PRIVATOS KAMBARIAI NUO 10 IKI 800 ASMENŲ.

Atdara kasdien nuo 8:30 val. ryto. Sekmad. ir šventad. nuo 1:00 val. popiet.

Artesian Restaurant

2432 West 63rd Street

(63rd & Artesian)

- Skanūs valgiai
- Geras patarnavimas
- Puiki atmosfera

PIETŲ

\$1.65 IR \$2.25

JOKIO LAUKIMO — GREITAS PATARNAVIMAS. TALPA — 350 SĖDIMŲ VIETŲ.

Rezervacijoms skambinkite — 436 - 4622

Atdara sekmad. ir ketvirtad. 6 v. ryto iki 1 val. ryto. Penktad. ir šeštadieniai iki 5 val. ryto.

Perskaite Draugą, duokite kitiems pasiskaityti.

APLINK MUS

× **Marijonų bendradarbių** Chicago apskrityje prieškalėdinis ir paskutinis šių metų susirinkimas įvyks šį trečiadienį gruodžio 20 d., 7 v. v. vienuolyno svetainėje prie "Draugo". Bus vaisės, kurias paruos apskrities valdyba.

× **"Draugo" knygynė** yra gauta siunta "Nidos Kn. klubo" išleistų sieninių kiekvienai dienai nuplėšiamų kalendorių. Kaina \$1.50.

× **Chicago meras Richard Daley** atsiuntė "Draugo" dienraščiui sveikinimus šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga.

× **Būti be knygu vienodai bloga**, kaip būti palaidotam pragare (sako Fontenelle). Kad netektų ir mums tokio jausmo išgyventi, geriau nuvykime į "Draugo" administraciją ir įsigykime lietuviškų knygų.

× **Beverly Shores, Ind., Amerikos** — Lietuvių klubas savo metiniame susirinkime, kuris įvyko 1 gruodžio, arch. Erdvilo Masiulio namuose išrinko naują valdybą: pirm. Visvaldas Masiulis, vicepirm. Danguolis Bartkūnienė, sek. Dana Noreikienė, išd. Jonas Elgelis. Naujoji valdyba yra numatiusi atlikti daug užsibrėžtų tikslų.

× **Lenore ir Dan Lapinski**, plačiai žinomų stambių biznierių sūnelis pakrikštytas gruodžio 10 d. bažnyčioje Elmhurst, Ill. James Peter vardu. Krikšto tėvais buvo Bernice Alis ir J. Janasauskas. Krikštynų puota buvo Lapinskių gražioje rezidencijoje. Three Oaks 16 W. 260 Timber View, Elmhurst, Ill. Dalyvavo daug žymių svečių. Dabar Lapinskių augina du sūnus.

× **V. Janušas** už "Draugo" kalėdinius atvirukus atsiuntė 5 dol. Dienraščio leidėjai dėkoja už spaudos rėmimą.

× **Jei gyvenate Čikagoje** ir turite mūr. 1 ar 2 butų namą ir gal mokate už \$20,000 vertės namą už 3 metų draudimo polisą 119 dol., pas Frank Zapolį jūs mokėtumėt 94 dol., sutaupydami 25 dol. Pasaukite tel. GA 4-8654. (sk.)

× **GROJIMO LAIKAS** — 12 val., energijos šaltiniai — keturi savoris — 7½ svaro — tai savybės puikiausio nešiojamo magnetofono. Gradinskas, 2512 W. 47th St., FR 6-1998. (sk.)

× **Terroj Kalėdoms dovanų** didelis pasirinkimas. Nuo dabar iki pat Kalėdų Terra atdara kasdien nuo 9:30 iki 9 val. v., šeštadieniais — nuo 9:30 iki 6 val. v. ir sekmadieniais — nuo 12:00 iki 5 val. v. Adresas — Terra, 3237 W. 63rd St., Chicago, Ill., tel. 434-4660. (Sk.)

× **Leokadijos Brazdienės** maisto produktų krautuvė, 2618 W. 71 St., tel. PR 8-2030, KŪČIŲ ir KALĖDŲ stalui paruošė: 5-kių rūšių silkių patiekalų, 5-kių rūšių vinigretus, agurų pieną, šliūzikus, barščių ir grybų ausiukes, baumkuchėnų, medauninkus, įvairių rūšių tortus, įvairius mėsos ruliadus ir viskas, kas tik reikalinga Kūčių ar Kalėdų stalui. Užsisakykite i šanksto, kad spėtume jums paruošti. (sk.)

× **Dovanų Centras** ant 71 ir Campbell kampo atidarytas kiekvieną dieną iki 9 v. v. Šeštadienį ir sekm. iki 6 v. v. Karvelio Prekybos Namai, 2501 W. 71 st St. (sk.)

× **Aurelijos Paukštelienės** trys plokštelės, "Aurelia", "Dainuojanti Jums" ir "Sigitė" yra puikūs lietuviškos pramoginės muzikos, dainų ir pasakų rinkiniai.

Ideali dovana saviškiams, draugams ir pažįstamiems. (sk.)

× **Kun. Vyt. Balčiūnas** vietoj kalėdinių sveikinimų atsiuntė "Draugui" 10 dol. auką, pastebėdamas, kad tuo nori prisidėti prie to svarbaus spaudos darbo, kurį jis atlieka. Leidėjai dėkoja už nuosirdžią paramą spaudai.

× **Už kalėdinius atvirukus** po pora dolerių atsiuntė K. Palčauskas, T. Mišauskas, B. Kova, Z. Samuolis, M. Geciauskas, A. Eitutis, S. Mykolaitis, P. Srubas, J. Milavickas, L. Naglius, Z. Orvidas, J. Tvirtbutas, V. Brantas, J. Zubrickas, A. Rimkus, J. Vaskas, V. Poškus, P. Blumentalienė, S. Shaulinskas, J. Užgiris, I. Bumelis, A. Kucas, B. Siliūnas, P. Silas, B. Krakaitis, A. Mackevičius, kun. J. Gutas, E. Wilutis, A. Radwill, E. Tiknius, J. ičnikus, A. Mondeika. "Draugo" leidėjai dėkoja už paramą spaudai.

× **Kun. A. Grauslio** saskaita, turėjusi būti šiandien Marquette Parko parap. salėje, neįvyks. Nukeliama po švenčių.

× **W. Raceus** už kalėdinius atvirukus atsiuntė 5 dol. "Draugo" leidėjai dėkoja už paramą spaudai.

× **Angelikos Trumpijonaitės** vestuvės su Vytautu Dudėnu įvyks sausio 3 d. Jungtinių Apeigos bus atliktos Tėviškės lietuvių liuteronų bažnyčioje, o puota rengiama Pakšto salėje. Angelika yra dukterė Vilniaus ir Martos Trumpijonų, 6418 South Troy St.

× **"Dainavos" ansamblio** ruošiamų Naujųjų Metų sutikimo reikalais dėl stalų rezervavimo, tiek dainavėčius, tiek svečius, prašoma nesiteirauti pas valdybos narius. Tą reikalą tvarko dainavėčiai Pranas Kavaliauskas.

× **Dr. Balys Matulionis** — Wallum Lake, Rhode Island 02884, USA, renka medžiagą ir rengiasi rašyti plačią visuomenininkės bei spaudos darbuotojos Felicijos Bortkevičienės monografiją. Dr. B. Matulionis jau yra parašęs dvi knygas — Fraternitas Lituanica — 1908-1958, kuri išleista 1958 m. ir Vladas Nagius - Nagevičius — 1962 m. Monografijos autorius bus dėkingas visiems, kurie teiks prisijūsti jam aukščiau nurodytuoju adresu savuosius atsiminimus, rašytinę medžiagą ir fotografijas iš Felicijos Bortkevičienės gyvenimo ir plačios visuomeninės veiklos.

× **Lietuvos šaulių sąjungos** centro valdyba, sveikindama Kultūros kongresą ir linkėdama pasiekti kūrinių polėkius, pasidžiaugti pasiektais kultūriniais laimėjimais ir papurenti dirvą būsimajam lietuviškos kultūros klestėjimui, pridėjo auką, kuri labai reikalinga, nes po Kultūros kongreso liko keli tūkstančiai dolerių nuostolio. LŠST sveikinimo raštą pasirašė pirm. Vladas Išganaitis ir sek. Petras Petrušaitis.

× **Stasė ir Steponas Viščiai** ir Jonas Andrišiūnas, gyv. 700 W. 31st St., Chicago, Ill. 60616, vietoj sveikinimų draugams ir pažįstamiems, Kalėdų ir Naujųjų Metų proga, aukojame \$20. LIETUVIAMS TĖVAMS JĖZUITAMS. Šia auka prisidedame prie išlaidų padengimo išleidžiant Mišiolarį ir Apeigyną.



Balzeko kultūros muziejui padovanotas didžiulis Uršulės Žukauskienės portretas, kurį piešė dail. Mikas Šileikis. A. a. Uršulė ir Juozas Žukauskai žinomi visuomenininkai, gyveno Palos Heights, Ill. Nuotrauką prie portreto matyti Stanley Balzekas, jr., dr. J. Jerome. Pranas Alis, Julija Alis, Apolionija Barauskienė ir Pranciška Jankas.



Los Angeles Lietuvių dramos sambūrio vaidintojai, gruodžio 9 d. suvaidinę Jurgio Gliados dramą "Čiurlionis". Iš k. į d.: J. Pupius (vaidinęs Čiurlionį), I. Mažeikaitė, J. Janušauskas, D. Mackalienė (režisėrė), J. Gliada (autorius), A. Zaliūnas (dekoratorius), Vyt. Sulaitis, D. Tuminaite, Vl. Gilyš, E. Dovydaite, Vyt. Vidugiris, V. Dovydaitis ir M. Priėmantas. Nuotr. L. Kanto

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— **Vlko pirmininkas** gavo iš JAV ambasados prie Jungtinių Tautų organizacijos atsakymą į laišką, kuriame buvo atkreiptas dėmesys į L. Diržinskaitės vartojamus (savotiškai su Lietuva susietus) titulus.

Laiške, ambasadoriaus Goldbergo pavedimu, nurodoma, kad ambasadorė Patricia Harris trečiajame komitete yra padariusi atitinkamą pareiškimą, pabrėždama, kad L. Diržinskaitė čia kalba vien tik kaip Sovietų Sąjungos atstovė. Toliau laiške sakoma: "...mes ir toliau laikysimės Latvijos, Lietuvos ir Estijos priverstinio įjungimo į Sovietų Sąjungą nepripažinimo politikos lygiai Jungtinėse Tautose, kaip ir kitur". (E)

ITALIJOJ

— **Paaukinimų ugdymo kongresas.** Seminarijų ir universitetų studijų kongregacijos iniciatyva Romoje "Domus Pacis" institute įvyko II-sis dvasinių paaukinimų ugdymo direktorių kongresas. Kongrese dalyvauja ne tik kunigų seminarijų rektoriai ir dvasios vadai, bet ir Europos kraštų vyskupų konferencijų delegatai iš Airijos, Anglijos, Austrijos, Belgijos, Ispanijos, Italijos, Luksemburgo, Prancūzijos, Šveicarijos bei iš Europos kraštų iš už geležinės uždangos: Lenkijos, Jugoslavijos, Čekoslovakijos ir Vengrijos. Lietuvos vyskupijoms negalėjus atsiųsti savo atstovų lietuvių kongrese atstovavo Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos Romoje rektorius prel. Ladas Tulaba. Taip pat dvasinių paaukinimų ugdymui kongrese dalyvavo įvairūs atstovai iš Kanados ir Pietų Amerikos kraštų. Kongreso darbų programoje svarstoma dvasinių paaukinimų dabartinės krizės priežastys, būdai jai nugalėti ir kunigų seminarijų reformavimas pagal Vatikano II-jo susirinkimo nuostatus.

OKUP. LIETUVOJ

— **"Gimė naujas lietuviškas filmas"**, — gruodžio 5 d. pranešė Vilniaus "Komjaunimo Tiesa". Kiekvieną atvejų, taip atrodė pranešimo antraštė. O iš paties pranešimo tampa aišku, kad tą "lietuvišką" filmą pagimė Maskvos kino instituto studentas Borisas Jermolajevas (vardas ir pavardė tiesa, kaip kadaid Lietuvos spaudoj dirbusio

karikatūristo Bor-Jer'o), Naumovo ir Kozincevo mokynys. Scenarijų tam "lietuviškam" filmui Jermolajevas parašęs drauge su L. Kazarinskiu. Filmo vardas — "Posūkis", tema — įvykis Lietuvoj 1941 metų birželio 22—25 d., pirmomis vokiečių — rusų karo dienomis, atsitikęs rusų kariuomenės komisariui Dubrovinui, kurs, važiuodamas autobusu su lietuvių moksleivių ekskursija, netikėtai atsidūrė jau vokiečių užimtoje teritorijoje. Dubrovinui reikėjo pasukti į rytus. Po trijų dienų jam pavyko patraukti su savim ir keturis gimnazistus, vieną merginą ir kažkokį seržantą. Iš to ir išėjo "lietuviškas" filmas. Tiesa, jam pagaminti panaudota Vilniaus studija ir būrys Vilniaus moksleivių, kurių tarpe minima ir lietuvių. Tipiškas gegutės kiaušinis kielos lizde. (E.)



Alvudo. Vaikų teatro pirmasis pasirodymas Mokslo ir Pramonės muziejuje lietuviškoj kalėdinėj programoj. Akt. Alf. Brinka rengia grėbėjas. Jonas Narukynas jam talkina. Šį trečiadienį, gruodžio 20 d. Alvudo Vaikų teatras rodosi antrą kartą A. Šluto vedamoj lietuviškoj televizijos programoj. Dekoracijos dail. Juozo Kiburo, režisūra akt. Alf. Brinko, pad. Aldona Sobieskienė. Nuotr. inž. J. Slaboko

CHICAGOS ŽINIOS

"SAUK JAM Į GALVĄ"

Dvi mergaitės, maždaug 18 m. amžiaus, atėmė \$32 iš CTA susisiekimo autobuso vairuotojo prie Cottage Grove ir 63-tios. Viena prispaudė revolverį prie jo kaklo, o antroji ragino: "Sauk jam į galvą". Vairuotojas Robert Ross pareiškė policijai, kad jos jam atrodė nar Kotikų paveiktos.

PAVOGĖ 150 EGLUCIŲ

Policijai pranešta, kad kas nors pavogė 150 kalėdinių eglučių iš parduotuvės kiemo 4059 Lawrence ave.

AMERIKOS VIENUOLIS IŠRINKTAS GENEROLU

Dieviškojo Žodžio vienuolija prie Chicago priemiesčio Techno turi savo didžiausią Amerikoje misijinį centrą. Šiomis dienomis tos misionieriškos kongregacijos generolu išrinktas pirmas amerikietis kun. Jonas Musinsky, kilęs išMunhall, Pa.

AUTOMOBILIŲ PARDAVĖJAI GERBIA SEKMADIENĮ

Pranešama, kad apie 95% Chicago automobilų pardavėjų nuo vakar dienos sekmadieniais uždarys savo pardavimo vietas. Jų pramonės organizacijos duomenimis jie nenustoją

ATEITIES LIETUVOS VIZIJA

Liet. Krikščionių demokratų Chicago skyriaus susirinkime, įvykusiame gruodžio 9 d., kun. V. Bagdanavičius, MIC, savo paskaitoje svarstė principus, kuriais turėtų būti pagrįstas atkurtos nepriklausomos Lietuvos gyvenimas. Artėjant 50 metų nuo Lietuvos valstybės atkūrimo, sukaktis reikalauja turėti ir būsimą nepriklausomą gyvenimo viziją, kurioje būtų numatyti įgyvendinti ir svarbiausi lietuvių tautos siekimai ir ateities pažangos reikalavimai.

Už nepriklausomą gyvenimą Lietuva apsisprendė Vasario 16 d. aktu. Tai yra savo galios nenustojęs lietuvių tautos apsisprendimas, kurio nepanaikina jokia okupacija. To apsisprendimo juridinės, politinės ir kultūrinės reikšmės niekas negali panaikinti. Komunizmas yra tik sutrukdęs tautos suverenumo vykdymą, bet jis negali jo panaikinti.

Atkurtoje laisvoje Lietuvoje, įgyvendinant bendruomeniškumo principą, kartu turės būti apsaugotas ir žmogiskasis asmuo, kuris yra pati didžioji vertybė ir pats pagrindinis veikėjas visuomenės gyvenime. Valstybė asmens laisvės nekuria, ji ir negali jos atimti. Valstybiškai visuomeniniame gyvenime turėtų būti įgyvendintas mažosios visuomenės principas, pagal kurį, ką gali atlikti s'auresnės apimtės vienetos, to neturėtų imtis platesnės apimtės visuomenės organizmas. Kartu reikėtų įgyvendinti ir ūkinę demokratiją, kurioje ūkis neturėtų būti paliktas nei viską paverdiančio kolektyvizmo, nei savavaliuiančio kapitalizmo rankose. Prieš žmonių linkimą vis la-

biau telktis miestuose turėtų būti keliama žemės ūkio vaidmuo, išeinant iš principo, kad niekas nesužadina tiek iniciatyvos, energijos ir savarankiškumo, kaip galimybė vesti nedidelį ūkį. Daugiau dėmesio turėtų būti skiriama šeimai, kuri turi visuomenės kūrybai daug naudingų jėgų. Ji neturėtų būti palikta beviltiškoje padėtyje ir jai turėtų būti pavesta jos pajėgiami atlikti uždaviniai visuomenėje bei valstybėje. Apsaugoti šeimai ir visuomenei nuo kultūrinio bei pasaulėžiūrinio vienodi-

nimo prievartos turėtų būti įgyvendinta kultūrinė autonomija, kurioje nebūtų atimta teisė įvairių pasaulėžiūrų grupėms auklėti vaikus pagal savo įsitikinimus. Tarptautinis bendradarbiavimas bei santykių su kitomis valstybėmis ir jų junginiais organizavimas turėtų Lietuvai užtikrinti atitinkamą vietą kitų tautų bei valstybių tarpe.

Po paskaitos ilgokai užtruko gyvos diskusijos.

Į skyriaus valdybą ateinančioms metams išrinkti P. Speityla, J. Sabaliauskas, A. Mickevičius, St. Rauckinas ir A. Repšys. P. M.

50 METŲ SPAUDOS BARUOSE



Prel. L. Gižinskas

Viena iš šviesių Lietuvos asmenybių — prel. Leonardas Gižinskas — šiemet gali pasidžiaugti reta sukačtimi: 50 metų nuo to laiko, kai jis pradėjo publicistinį — žurnalistinį darbą. Dar 1917 metais jis Vilniuje, laikraštyje "Lietuvos Aidas", pradėjo rašyti ir nuo to laiko nemetė plunksnos. Vargu rastume lietuvišką, katalikišką laikraštį ar žurnalą, kuriame nebūtų buvę spausdinta jo straipsnių: Lietuvoje, Vokietijos tremtyje ar ir čia. Ir rašė jis ne tik lietuvių, bet ir anglų kalbomis, pvz. bendradarbiavo "The Marian" žurnale.

Tiesa, Lietuvoje jis retai pasirašydavo savo pavardę, o var tojo daug slapyvardžių, kaip Leonas Giža, Krupaciškis, X.Y.Z., Senas Kunigas, K.L.G. ir buvo susilaukęs įvertinimo. Pvz. kartą Tumas-Vaižgantas, perskaitęs jo straipsnį, pratarė:

ZUVO SUSISIEKIMO TARNAUTOJAI

Elektrinis CTA traukinėlis užvažiuo ir užmušė du darbininkus, betaisančius signalų sistemą arti S. Lavergne stoties prie Eisenhower greitkelio. Stoties apylinkė tuo metu nebuvo apšviesta ir traukinio mašinistas sako, kad jis visai nematė dirbančių tarnautojų.

CIRCUIT T.V. & RADIO (LIETUVIAI)
Sav. DAN LIUTIKAS
PASIRINKIMAS SPALVUOTŲ AR PAPRASTŲ TELEVIZIJŲ
• RADIJŲ • STEREO • ORO VESINTUVŲ • TAISYMAS
2412 WEST 71ST ST. CHICAGO, ILL. 60629. TEL.: 471-2446

PADIDINTAS DIVIDENDAS VISOM TAUPYMO SĄTOM

4³/₄ on savings accounts **5¹/₄** on investment bonus

NUO SAUSIO MĖN. I D., 1967 M.
Sąskaitos apdraustos iki \$15,000
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632

Kas tik turi gerą skonį,
viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 S. Western, PR 8-5875
Vedėjas — J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30 val. Kitom dienom nuo 9 val iki 6 val. vakaro
Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5 val. popiet